

The Rebellious Spirit #15 vraag 1

God de vader – gewoon een andere teddybeer.

17 februari 1987 in het Chuang Tzu Auditorium.

Geliefde Osho,

Toen mijn vader tien jaar geleden stierf, was hij mijn laatste reden om te leven. Na deze intense ervaring heb ik me iedere dag steeds meer alleen gevoeld. Toen ik U ontmoette was het alsof ik mijn vader opnieuw ontmoette. Maar nu voel ik me meer en meer alleen.

Geliefde Osho, wat kan ik doen? Is alleen zijn mijn weg?

Prem Matwala, alleen zijn is niet enkel jouw weg naar de waarheid, het is de weg van iedereen. Het is de enige weg. Je hele benadering vanaf het allereerste begin is verkeerd geweest. Ten eerste, leven is een reden op zichzelf. Zo gauw je iets anders reden tot leven maakt, ben je op het verkeerde spoor beland.

Je zegt, "Toen mijn vader tien jaar geleden stierf, was hij mijn laatste reden om te leven." Dit is een zeer verkeerde benadering, een verkeerde manier om naar dingen te kijken. Ieders vader zal vroeg of laat sterven. De vader van jouw vader moet gestorven zijn... en toch leefde hij.

Je hebt niet voor jezelf geleefd, je hebt altijd iemand anders nodig gehad als reden om te leven. Die reden kan elk ogenblik verdwijnen: de vader zal sterven, de moeder zal sterven, de vrouw kan naar iemand anders gaan, de zaak kan failliet gaan. Als je iets anders dan je eigen wezen reden maakt om te leven, beledig je jezelf, je vernedert jezelf – en dit soort vernedering wordt ondersteund; je vader moet het ondersteund hebben.

Iedere vader wenst, en iedere moeder wenst dat hun kinderen voor hen leven. Het is een vreemd verzoek: als het ingewilligd wordt, dan kan niemand in deze wereld leven, jij moet voor je vader leven, en je vader moet voor zijn vader leven, maar niemand kan voor zichzelf leven, en tenzij je voor jezelf leeft kun je geen enkele vreugde vinden, geen enkel waarachtig geluk. Je hebt je leven gedegradeerd; je hebt je waardigheid verloren, je zelfrespect.

Jouw vader moest voor zichzelf leven en moest voor zichzelf sterven. Jij kon niet voor je vader sterven; hoe kun je voor je vader leven? En het is niet beledigend voor je vader dat jij voor jezelf moet leven.

Als ouders werkelijk begrip hadden, zouden zij hun kinderen helpen om onafhankelijk van hen te zijn, dat ze niet een soort fixatie krijgen – vaderbinding, moederbinding; alle bindingen zijn van een pathologische mind. Alleen vrijheid, en het totaal voor jezelf leven, is een teken van spirituele gezondheid.

Toen ontmoette je mij en je begon hetzelfde oude verhaal opnieuw. Je vader stierf en je moest iedere dag alleen leven. Kon je geen vriend vinden? Kon je geen vrouw vinden om lief te hebben. Kon je niet je eigen leven creëren, gewijd aan muziek of poëzie of dans of schilderen? De vader zal niet altijd bij je blijven.... En dan, toen je mij ontmoette, verschoof je jouw vaderbinding op mij – zonder zelfs mijn toestemming te vragen. Je had een ruimte en je dacht een vader gevonden te hebben. Het is niet toevallig dat religies God "de vader" noemen. Dit zijn de ideeën van psychologisch zieke mensen. Christenen noemen hun priesters "vader." Deze religies die God "vader" noemen en religies die hun priesters "vader" noemen – in plaats van je te helpen uit je pathologie, je ziekte te komen – helpen ze je nog zieker, nog meer pathologisch te worden. Hun hele zaak hangt af van jouw ziekte. Je zou me op zijn minst hebben kunnen vragen of ik je vader wilde zijn. Diezelfde dag zou ik getracht hebben je te overtuigen om je richting te veranderen. Leven is genoeg van zichzelf. Je leeft niet voor iemand anders. Zelfs als je van iemand anders houdt, dan doe je dat om jezelf, omdat je er blij door voelt. De ander is enkel een excuus. Als je van vriendschap geniet, dan is het jouw genieten; de vrienden helpen je enkel om je verlangen te vervullen.

Dan is het een gezond leven, en enkel de gezonde mens, de psychologisch gezonde mens, kan zijn spirituele wezen ontdekken. De zieke mens kan niet bewegen, hij is te veel bezig met zijn pathologische verlangens – die onvervuld zullen blijven, die als wonden zullen blijven. Anders zou de dood van je vader je enorm geholpen hebben om bewust te worden om niet meer van iemand anders afhankelijk te zijn.

Maar je hebt je intelligentie helemaal niet gebruikt. Het was je afhankelijkheid van je vader die de droefheid, de ellende creëerde. Nu is de vader er niet meer; de eerste stap van elk intelligent mens zou zijn dat dit nooit meer zal mogen gebeuren. Je moet leren alleen te zijn.

Dat betekent niet dat je je afsluit voor vrienden, voor familie, voor mensen, voor de samenleving – nee. De kunst van alleen te leven betekent niet afstand van de wereld doen; de kunst van alleen zijn betekent eenvoudig dat je niet afhankelijk bent van iemand anders. Je geniet van mensen, je houdt van mensen, je deelt alles met mensen, maar je bent in staat om alleen te zijn, en toch gelukkig. Dat is het pad van meditatie.

Toevallig kwam je hier, en beging je dezelfde fout opnieuw: je stelde mij in de plaats van je overleden vader. Je begon mij te zien alsof ik je vader ben. Maar ik ben van niemand vader ... ik ben niet eens getrouwd!

Het is erg vreemd dat God, die niet eens getrouwd is, “vader” genoemd wordt, priesters die niet eens getrouwd zijn, die helemaal geen kinderen hebben, worden “vader” genoemd. Maar zij worden “vader” genoemd omdat op een dag iedereen zijn vader zal gaan missen; dan zullen zij de plaatsvervanger zijn. Zij zijn plaatsvervangende vaders, maar zij zijn ook sterfelijk, dus kunnen ze ook elk moment sterven. Zelfs de Paus kan elk moment opstappen. Dus de religies hebben een eeuwige vader gecreëerd – God zal tenminste altijd bij je blijven; en alle religies definiëren God als overal aanwezig zijnde – alomtegenwoordig; alle macht bezittend -- almachtig; alles kennend – alwetend.

Ik heb over een non gehoord die haar bad nam in een gesloten badkamer met haar kleren aan. De andere nonnen vonden dat dit een soort zwakzinnigheid was. Ze vroegen de non, “Wat bezielt je? Waarom doe je de kleren niet uit en neem een goede douche?”

Ze zei, “Hoe kan ik dat doen? Want God is overal aanwezig.” Zelfs in de badkamer, met gesloten deuren, ben je niet alleen. God schijnt een soort voyeur te zijn, dus wanneer je de deur van de badkamer sluit, kijk dan goed rond – hij moet zich ergens in een hoekje verstopt hebben om te kijken wat er gaande is.

De non had logisch gezien gelijk omdat, als de hypothese van Gods alomtegenwoordigheid waar is, dan kan hij beslist de badkamer niet uitgaan vanwege een vrouw die in bad gaat – zo’n heer is hij niet. Zelfs als hij buiten was, als de dame in bad gaat zou hij de badkamer binnen komen; de non deed absoluut iets logisch. Maar deze God is gewoon gecreëerd om die mensen te helpen die altijd behoefte hebben aan een vaderfiguur die hen beschermt, die hun zekerheid is, die hun overeind houdt. Zonder hem, zullen ze verlaten zijn in deze onmetelijke existentie.

Je brengt het idee zelfs hier. Maar ik kan je pathologie niet ondersteunen. Ik ben hier om allerlei soorten psychologische ziekten te vernietigen, om je een spiritueel welzijn te geven.

Het eerste beginsel is: vrijheid van iedereen: vader of moeder, echtgenoot of vrouw. En onthoud het, ik herhaal het nog eens, vrijheid betekent niet dat je afstand moet doen. In feite, zijn de mensen die afstand doen niet vrij: ze doen afstand uit angst; ze zijn bang dat als ze niet aan huis ontsnappen, ze niet vrij kunnen zijn. Maar als ze in huis niet vrij kunnen zijn, kunnen ze zelfs in de Himalaya niet vrij zijn. Ze kunnen dan alleen in de Himalaya zitten, maar ze zullen aan hun vrouw denken, aan hun kinderen, aan hun vader, aan hun moeder, aan hun vrienden. De hele menigte zal er zijn.

Je moet de kunst van meditatie leren. De hele kunst bestaat uit een simpel feit: ga naar binnen, want daar is geen gezelschap, geen vader, geen moeder; je bent alleen – absoluut alleen. Ga naar binnen en vind je wezen; en plotseling zal je eenzaamheid door een transformatie gaan; je eenzaamheid zal alleen zijn worden. Eenzaamheid is ziek, alleen zijn is mooi, onmetelijk mooi.

Je zegt, Matwala: “Nu, bij U, voel ik me meer en meer alleen.” Dat is mijn hele werk, om mensen steeds meer alleen te laten voelen. Maar onthoudt, alleen voelen is geen eenzaamheid. Het onderscheid is subtiel, maar moet goed begrepen worden; als je eenzaam bent, dan mis je iemand; toen je jouw vader miste, was je eenzaam. Als je niet iemand mist maar je jezelf gevonden hebt, dan zul je alleen zijn maar niet eenzaam.

En alleen zijn is zo mooi. Alle ketens zijn weggevallen, alle relaties zijn verdwenen, niets verontreinigt je bewustzijn. Je bent als een ceder van Libanon alleen staand, hoog in de lucht; hoe hoger je komt, des te meer alleen je zult worden.

Dus wanneer je bij het hier zijn je steeds meer alleen voelt, is dat helemaal goed. Maar ik weet dat je het verkeerde woord hebt gebruikt, je wilde zeggen, “steeds meer eenzaam.” Als je het alleen zijn voelde, had je ook een geweldige vreugde in je voelen opkomen – de vreugde die enkel vrijheid kan brengen, een gelukzaligheid die tot je komt vanuit je eigen innerlijke kern. En omdat je jezelf kent, weet je dat er geen dood is; vandaar dat er geen behoefte is aan enige zekerheid, geen behoefte aan enige bescherming.

Vanuit dit alleen zijn ontstaat liefde – je zult verbaasd zijn als je dit hoort – want alleen een mens die zo vol vreugde is kan liefhebben. Alleen een mens die zo overloopt van gelukzaligheid kan delen, kan het aan iemand als geschenk geven. Liefde is niets anders dan je vreugde delen – maar eerst moet je jouw centrum van zijn vinden.

Matwala, je vraagt, “Wat kan ik doen? Is alleen zijn mijn pad?”

Het is zeker ook jouw weg, maar het is de weg van iedereen. Het is de enige weg. Maar denk erom het onderscheid te maken tussen eenzaamheid en alleen zijn: eenzaamheid is een ziekte die vernietigd moet worden; alleen zijn is een enorme revolutie – vrijheid van alles, geen afhankelijkheid van wat dan ook, geen fixatie je bent jezelf genoeg; niets anders is nodig.

In India zijn veel grote meesters geweest die naakt leefden, maar het Westen kent slechts een man, Diogenes. En ze hebben hem genegeerd, zijn filosofie genegeerd. Maar hij was zo’n zeldzaam mens dat zelfs Alexander de Grote hem wenste te ontmoeten, omdat hij zoveel mooie verhalen over deze man had gehoord.

Hij had gehoord dat hij een lantaarn droeg bij daglicht, een verlichte lantaarn. En als hem werd gevraagd, “Wat voor soort nonsens is dit? Ten eerste ben je naakt; en ten tweede in het volle daglicht draag je een verlichte lantaarn?” Diogenes zei gewoonlijk, “Ik ben naakt omdat kleding een afhankelijkheid was. Ik moest iemand vragen, en daar houd ik niet van. En het duurde slechts een paar jaar totdat ik aan de seizoenen gewend was, net als de dieren. Nu voel ik de zomer niet, ik voel de regen niet, ik voel de winter niet; integendeel ik geniet van de verandering van de seizoenen. En ik draag de verlichte lantaarn omdat ik op zoek ben naar een authentiek mens. Ik wil elk gezicht zien om te kijken of het een masker is of niet.”

En mensen vroegen dan, “Heb je al iemand gevonden met zijn origineel gezicht?”

Hij zei, “Nog niet.”

Alexander had gehoord dat hij in het begin een bedelnap droeg – net als Gautama Boeddha. Op een dag ging hij naar de rivier want hij had dorst – enorm veel dorst. Het was een hete zomerdag en toen hij dicht bij de rivier kwam, kwam er een hond aanrennen, passeerde hem, sprong in de rivier en begon water te drinken.

Diogenes dacht, “Dit is geweldig! Geen bedelnap, niets. Hij was achter mij en springt me voorbij. Als een hond zonder bedelnap kan, is het beneden mijn waardigheid om een bedelnap te dragen.” Eerst gooide hij de bedelnap in de rivier, en toen sprong hij erin, net als de hond en dronk van het water. Hij zei, “Het was zo’n vreugde.”

Zulke verhalen had Alexander over hem gehoord. Dus toen hij naar India ging, en hij hoorde dat Diogenes erg dichtbij was, hij leefde daar bij de kant van de rivier, stopte Alexander en zei, "ik zou die man willen zien. Ik wil deze gelegenheid niet missen. Ik heb zoveel over hem gehoord."

Het was ochtend, een winterochtend, en de zon was aan het opkomen. Diogenes lag op het strand van de rivier, voor een zonnebad. Hij stond zelfs niet op toen Alexander er aankwam. Alexander zei, "Ik heb zoveel over je gehoord en ik heb genoten van al die kleine anekdotes over je leven. Ik wilde je zien, en al bij het zien kan ik begrijpen dat je een mooi mens bent."

Hij had zo'n mooi lichaam, bijna als een beeld, en was zo vreugdevol dat Alexander zei, "Ik zou je graag een geschenk geven. Vraag gewoon – wat dan ook! Voel je niet verlegen. Wat je ook vraagt – zelfs als je mijn hele rijk vraagt -- ik zal het je geven."

Diogenes lachte. Hij zei, "Dat is niet hetgeen waardoor ik me in verlegenheid voel. Ik ga iets anders vragen... daarom voel ik me in verlegenheid."

Alexander zei, "Zeg het gewoon."

Hij zei, "Ga gewoon een beetje opzij staan, want je staat voor de zon en ik neem mijn zonnebad en dit is niet mijn tijd van bezoek ontvangen." En hij sloot zijn ogen.

Dat is het enige wat hij vroeg van de man die de wereldveroveraar was. Alexander moet zich een arme bedelaar gevoeld hebben vergeleken bij Diogenes. Hij gaf niets om zijn keizerrijk en toch voelde hij verlegenheid om zoiets kleins te vragen: "Ga eens een beetje opzij. Ik neem mijn zonnebad."

Deze mensen kennen de schoonheid van het alleen zijn. Ze zijn van alle lasten ontdaan. Ik zeg niet dat je naakt moet zijn en al je bezittingen moet weggoeien. Een enkele keer is een Diogenes goed – maar ik vertel je wel dat je niet hebberig moet zijn. Bezittingen doen er niet toe; je moet niet bezitterig zijn. Je kunt alles gebruiken wat het bestaan voor je beschikbaar heeft gemaakt – maar raak er niet aan gehecht.

Ik ben door de hele wereld veroordeeld vanwege mijn drieënnegentig Rolls Royces – maar niemand heeft de moeite genomen om op te merken dat ik nooit achterom heb gekeken: wat is er met die drieënnegentig Rolls Royces gebeurd? Je kunt de hele wereld in je handen hebben; waar het om draait is: raak niet gehecht. Ik heb nooit achteromgekeken.

Een paar sannyasins hebben zelfs die Rolls Royces gekocht met het idee om ze opnieuw aan te kunnen bieden, mocht ik ze nodig hebben. Ze hebben me geschreven, ze hebben me gebeld: "We hebben een van de wagens en we gebruiken haar niet. We bewaren haar; als U haar terug wilt hebben..."

Ik zei, "Wat voorbij is, is voorbij. Jullie gebruiken haar. Jullie genieten ervan. Onthoudt alleen dat je meester nooit ergens naar achteromkijkt."

Het gaat er niet om dat je niets mag bezitten – maar wees niet bezitterig. Geniet van alles in de wereld – het is er voor jou; maar geniet zoals je van het moment geniet – raak er niet door bezeten. Wees niet als die twee dronkaards die op een volle maannacht onder een boom lagen te genieten van de volle maan. Een van hen zei, "Soms denk ik dat ik de maan moest kopen." De ander zei, "Vergeet dat maar gauw want ik ga haar niet verkopen." Geniet er gewoon van – waarom al die moeite van kopen en verkopen?

Je alleen zijn is een intense, innerlijke ervaring. Het is de ervaring van je eigen bewustzijn. Er is zelfs geen schaduw van ellende of pijn. Het is zuiver gelukzaligheid, het is een absolute zegening, alsof God deze op je neerregent. Enkel als je alleen bent stort God zich over je uit – alleen dan. Dus Matwala, onthoud dat het de enige manier naar gelukzaligheid is, naar vrijheid, naar waarheid, naar goddelijkheid, naar eeuwig leven. Wees aan niets verslaafd en wees psychologisch niet gefixeerd – door je vader, door je moeder, door je vriend. Altijd als ik mensen zie die gefixeerd zijn – en er zijn zelden mensen die dat niet zijn – herinner ik me kleine kinderen op spoorstations, in luchtvaarthallen, die hun teddybeer dragen – vuil, stinkend, vettig, zien er bijna uit als Italianen, alsof ze volgestopt zijn met spaghetti. Maar zij houden zich eraan vast, ze kunnen er niet zonder slapen. Waar ze ook naar toe gaan, ze dragen hun teddybeer met zich mee.

Jullie hebben ook je teddybeer, maar die zijn niet zichtbaar. Het is oké voor kleine kinderen maar je zou dit soort kinderachtige psychologie achter je moeten laten; je zou volwassener moeten worden. Geen Katholiek kan volwassen zijn, geen ander godsdienstig persoon kan volwassen zijn, want daar is altijd de teddybeer boven – God. Ze kunnen niet leven zonder een valse hypothese, een leugen, maar die leugen helpt – het geeft je een zekere troost. Zoeken naar troost of vertroosting is achterlijk blijven. Kom uit die achterlijkheid en wordt volwassen.